

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

V počítači vyplňujte pouze do šedivých políček!

Po jejich vyplnění posudek vytiskněte, zakroužkuje navrhovanou známku, podepište a odevzdejte!

AUTOR/KA PRÁCE:

Příjmení: Navrátil Jméno: Jan

NÁZEV PRÁCE: Problematika začlenění Podkarpatské Rusi do Československé republiky

AUTOR/KA POSUDKU:

Příjmení: Šušlíková Jméno: Lada

Pracoviště: IPS FSV UK

TYP POSUDKU: Posudek vedoucího práce:

Oponentský posudek: X

1. VZTAH SCHVÁLENÝCH TEZÍ A VÝSLEDNÉ PRÁCE^{*)}

		1. Odpovídá schváleným tezím	Odchyluje se od tezí, ale odchýlení je vhodné a v práci zdůvodněné	Odchyluje se od tezí a odchýlení není vhodné a v práci zdůvodněné	Neodpovídá schváleným tezím
1.1.	Cíl práce	X			
1.2.	Metoda práce			X	
1.3.	Struktura práce			X	

^{*)} Označte „X“ vybrané hodnocení.

KOMENTÁŘ (v případě hodnocení ve sloupcích 3 a 4 musí autor posudku slovně formulovat hlavní výtky pro jednotlivé podbody) (max. 1000 znaků).

Oproti tezím došlo mimo jiné k výrazným změnám z hlediska struktury a chronologie, podrobněji viz příloha na konci posudku. Byla pozměněna

2. HODNOCENÍ OBSAHU VÝSLEDNÉ PRÁCE

		Hodnocení známkou
2.1	Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu	3
2.2	Pochopení zpracované literatury a informačních zdrojů k tématu	1
2.3	Schopnost aplikovat metodologické postupy vhodné pro zvolené téma	2
2.4	Argumentace a úplnost výkladu	2

^{*)} Vyplňujte číslicí na škále 1 – 2 – 3 – 4 (výborné – velmi dobré – dobré – nedostatečné)

KOMENTÁŘ (v případě hodnocení 3 a 4 musí autor posudku slovně formulovat hlavní výtky pro jednotlivé podbody) (max. 1000 znaků).

Námítky proti užitým zdrojům viz příloha na konci posudku.

3. HODNOCENÍ KONEČNÉ PODOBY VÝSLEDNÉ PRÁCE

		Hodnocení známkou
3.1	Logičnost struktury práce	1
3.2	Vnitřní provázanost výkladu	1
3.3	Ucelenost výkladu	2
3.4	Úroveň poznámkového aparátu a odkazů	1
3.5	Dodržení citační normy	2
3.6	Jazyková a stylistická úroveň práce (pokud je opakovaně porušována platná kodifikace pravopisné normy, hodnotte stupněm 4!)	3
3.7	Oprávněnost a vhodnost příloh	2
3.8	Celková úprava textu (přehlednost textu, vyváženost struktury práce, logická provázanost, grafická podoba textu)	2

^{*)} Vyplňujte číslicí na škále 1 – 2 – 3 – 4 (výborné – velmi dobré – dobré – nedostatečné)

KOMENTÁŘ (v případě hodnocení 3 a 4 musí autor posudku slovně formulovat hlavní výtky pro jednotlivé podbody) (max. 2000 znaků).

Námítky proti jazykové a stylistické úrovni práce viz příloha na konci posudku.

4. SHRNUJÍCÍ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z výsledné práce, její silné a slabé stránky, původnost tématu a myšlenek apod.) (max. 1500 znaků).

K předkládané práci mám řadu námitek, které se dají zařadit do několika okruhů – a to shoda práce a tezí, jazyková a formální úprava, otázka zdrojů. Podrobně viz příloha na konci posudku. Je to velká škoda, protože stačilo použít automatickou kontrolu gramatiky, vysvětlit odchylky od tezí do Úvodu práce, pohlídat si zdroje a práce byla velmi kvalitní. Je evidentní, že se autor se snažil a vytvořil přijatelnou práci, proto doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení velmi dobře.

5. OTÁZKY, K NIMŽ SE PŘI OBHAJOBĚ DIPLOMANT MUSÍ VYJÁDŘIT

5.1	
5.2	
5.3	

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(po vytištění posudku ručně zakroužkujte vámi navrhované hodnocení):

v ý b o r n ě – v e l m i d o b ř e – d o b ř e – n e d o p o r u č u j i k o b h a j o b ě

ZDŮVODNĚNÍ V PŘÍPADĚ NEDOPORUČENÍ (max. 700 znaků)

Datum: 1. června 2011

Podpis:

PŘÍLOHA

1. Teze/projekt bakalářské práce

A) V textu práce vložené do SISu (tištěnou jsem nedostala) nejsou ve chvíli psaní posudku přiloženy schválené teze, což porušuje mimo jiné Opatření děkana č. 29/2010, čl. 4 (*Práce musí dále obsahovat teze práce*), viz <http://intranet.fsv.cuni.cz/fsvint-1118.html> (příp. proklikem z <http://ips.fsv.cuni.cz/IPS-6.html#160> nebo <http://ips.fsv.cuni.cz/IPS-37.html>), případně Pravidla pro organizaci studia.

B) Z hlediska obsahu a struktury došlo v předkládané práci k řadě změn, které nejsou nikdy blíže vysvětleny.

Předběžná osnova práce v tezích	Obsah hotové práce
1. Podkarpatská Rus jako součást Uherského království (do roku 1918) 1.1 Pozice rusínského etnika v rámci Uher 1.2 Rusínská diaspora ve světě	1. Podkarpatská Rus jako součást Uherského království (do roku 1918) 1.1 Pozice Rusínů v rámci Uher (XVI. stol. - 1848) 1.1.1 Revoluce 1848/49 a počátky rusínského národního probuzení 1.1.2 Od porážky revoluce k rakousko-uherskému vyrovnání (1849 - 1867) 1.1.3 Rusíni v obnovených Uhrách (1867 – 1917) 1.2 Rusínská diaspora v USA
2. Rusíni a rok 1918 2.1 Rozpad Rakouska-Uherska a národnostní otázka 2.2 Rusínské národní rady 2.3 Uherská varianta řešení rusínské otázky 2.4 Úvahy o samostatnosti aneb Huculská republika 2.5 Stanovisko amerických Rusínů 2.6 Ukrajinská varianta 2.7 Československá varianta	2. Rozpad Rakouska-Uherska a národnostní otázka 2.1 Vývoj stanoviska amerických Rusínů během roku 1918 2.2 Uherská varianta řešení rusínské otázky 2.3 Rusínské národní rady 2.4 Rusínské úvahy o samostatnosti
3. Rok 1919 3.1 Rusínská otázka a mírová konference v Paříži 3.2 Sjedení rusínských národních rad a vítězství československé varianty 3.3 Geopolitický význam Podkarpatské Rusi v úvahách československých představitelů 3.4 Spory o vymezení rusínského teritoria 3.5 Problém autonomie	3. Rok 1919 a vítězství československé varianty
4. Rok 1920 4.1 Status Podkarpatské Rusi v rámci Československé republiky 4.2 Teorie vs. praxe	4. Status Podkarpatské Rusi v rámci Československé republiky
5. Výsledky 5.1 Plusy a mínusy aneb co se zvirtlo?	5. Závěr
Závěr	6. Summary

Autor sice v tezích přiznává, že může dojít ke změnám, v textu práce (v Úvodu) nikde nevysvětluje, k jakým změnám oproti tezím došlo a z jakého důvodu.

C) V tezích v kapitole Metodologie práce (jinak v tomto oddílu prakticky zmíněny jen zdroje, s nimiž autor hodlal pracovat, ne další popis metod a nástrojů) byla uvedena řada zdrojů, které v práci byly vynechány, aniž by bylo v práci blíže vysvětlen důvod – například původně zamýšlené „hlavní zdroje poznatků“ I. Hrančák: *Narysy istoriji Zakarpattja*; Užhorod 1995 též P. R. Magocsi: *Encyclopedia of Rusyn History and Culture*; Toronto 2002, .. E. Beneš: *Řeč o problému podkarpatoruském a jeho vztahu k ČSR*; ... A. Hora: *Přehled poměrů karpatoruských*; bez vysvětlení vypuštěny. V tezích v oddílu metodologie, takže další. Dále viz „Zdroje“

Jinak v tomto ohledu je zvláštní, že Úvod má pouhých 49 řádek včetně poznámek pod čarou, což není ani 1,5 stránky.

2) Jazyková úprava

Jelikož v PDF nemůžu používat automatickou kontrolu gramatiky, uvádím níže ty, kterých jsem si všimla na první pohled.

- V textu je řada překlepů, vybírám namátkou následující:

str. 16 - *kulturní rozvoj na dlouhou doby pohasly.*

str. 20 - *tehdy na podkarpatsku jediné rusínské noviny*

str. 23 - *13. červenece*

str. 25 - *federalizace dosavdních*

str. 25 - *d^louhodobá*

str. 25, pozn. pod čarou č. 50 - *loajálním*

str. 26 - *respektive*

str. 30 - *samostaný politický národ*

str. 31 - *delegátů*

str. 32, pozn. pod čarou č. 79 - *albis internationa*, mělo by být velké A

str. 35 - *odpoved'*

str. 38 - *C) proud proukrajinský – pak začíná malým písmem „měl zprvu mezi Rusíny“, přestože u A i B jsou písmena velká atd.*

str. 41 - chybí originální název republiky, tj. *Republika Komańczańska (ne Republika Komańcza)*

str. 43 - *definitvní*

str. 43 - *vájemné rozpory*

str. 44 - *pouze z oprturnismu*

str. 47 - *zahraničních věcí na mírové konferenci⁴⁷ v Paříži Územní komisi*

str. 56 - *A widespread autonomy were promised to them*

str. 60 - *Poslanecká sněmova.*

- „drobnosti“ typu, že autor dělá téměř všude před dvojtečkou mezeru, přestože na něj soubor musí červeně křičet prosbu o opravu, nezmiňuji

- V textu často chybí čárky ve větě, viz například:

str. 9 - *postavení P.R. v rámci Československa zakotveno v mezinárodních smlouvách jež ČSR podepsala*

str. 13 - *v důsledku nepříznivého socioekonomického vývoje teritoria na němž žili, postrádali*

str. 14 - *v rámci monarchie vyvíjeli jak Češi tak i Slováci (byl v kontaktu*

str. 29 - *vydána tzv. Washingtonská deklarace v níž je nový československý*

str.30 - *podepsali společnou deklaraci v níž se praví*

str.34 - *V debatě jež následovala*

str. 48 - *předložili k diskusi závěry na nichž*

- V některých případech není sjednoceno psaní cizích názvů, viz například:

str. 9 ...smlouvy Trianonská a Saint-Germainská, podobně str. 43 Saint-Germainské mírové smlouvě

str. 49podepsána tzv. Minoritní Saint-Germainská smlouva

str. 52 ...Text minoritní saintgermainské mírové smlouvy

str. 55do mírových smluv Saintgermainské a Trianonské

- Není ustáleno psaní dat (datumů), např. měsíců – jednou vypisováno slovně, následně pak číslicí, viz např. str. 47 (poslední odstavce 8. května 1919 ...15. května 1919) x následující odstavce str. 47 (23. 5. 1919); a to i v rámci jednoho odstavce - viz str. 31 *prezident nového státu (zvolen v nepřítomnosti v Praze 14. 11. 1918), sešel 15. listopadu s Wilsonem, a 20. listopadu*

- Podobně v rozmezí let „od-do“ jednou vypisováno celé datum, jednou jen poslední číslice, viz např. str. 38 pozn. pod čarou č. 101: *Anton Beskid (1855-1933), ... 1910-18 poslanec uherského sněmu. ... jež se hlásila k čs. nár. demokratům K. Kramáře. 1923-33 guvernér Podkarpatské Rusi.*

3) Formální úprava

Opět jmenuji namátkou problematické body, kterých jsem si při čtení nejvíce všimla.

- Práce je číslována už od titulního listu!

- Stránky 1 a 2 jsou širší než zbytek, netuším, jestli je špatné odsazení vlevo nebo jiný rozměr stránky, ale je to evidentně jiný rozměr (tedy v PDF uloženém v SISu)

- Na str. 3 a 4 je odlišná úprava nadpisů Bibl. záznam, Anotace, Klíčová slova – na str. 3 jsou nadpisy o něco odsazeny vlevo a není pod nimi žádná mezera

- V textu jsou různě odsazené první řádky nového odstavce – viz např. str. 10, str. 29 poslední odstavce

- Velmi často jsou odlišné mezery mezi odstavci a nadpisy, viz namátkou str. 13 ohromná mezera, oproti tomu str. 16 žádná.

- Při doslovném převzetí textu někdy před i za odstavcem velká mezera - viz například str. 11, 44, 47, oproti str. 17 či 48 žádná, někdy před ano a za ne (např. str. 50), str. 59 velká mezera mezi zdroji Zahradníček a Župan, naopak str. 60 chybí mezera mezi prvními dvěma zdroji

- str. 41 - nezarovnan odstavce (druhý) do bloku

- Oproti výše a níže uvedeným věcem jde o maličkost, ale úplně nechápu systém psaní slov a termínů kurzívou – chaotické, jednou je určité slovo kurzívou, jindy ne, viz str. 9 „ČSR podepsala (smlouvy *Trianonská* a *Saint-Germainská*) + str. 49 „podepsána tzv. Minoritní *Saint-Germainská smlouva*“ versus str. 55 „do mírových smluv Saintgermainské (září 1919) a Trianonské“.

Podobně str. 10, pozn. pod čarou 6 „...uherští Rusové (*magyarhoni oroszok*). Před rokem 1918 Rusíni sami o sobě mluvili jako o *Uhrorusech* či *Karpatorusech*, ale také jako o *Rusínech*...“ oproti str. 13 „Jako celek neměla pro sebe vyjasněny základní otázky své existence – totiž kým tito lidé vlastně jsou – Rusy, Rusíny, Malorusy, resp. Ukrajinci?“

Nebo jednou je cizí *terminus technicus* psán kurzívou (str. 8 *de iure*), jindy ne (str. 47 in absentia).

4) ZDROJE

A) SEZNAM ZDROJŮ

- Z hlediska zdrojů mám několik okruhů námitek. Tou hlavní je objem a podoba zdrojů, respektive absence cizojazyčných zdrojů (kromě češtiny a slovenštiny). Kromě internetových stránek jsou všechny užití zdroje (snad kromě jednoho) kromě jednoho české (příp. ojediněle slovenské), jen cca v osmi případech uveden cizí zdroj Magocsi, R.P. Jelikož jde o zahraničně-politické téma, určitě by bylo nutno používat více cizojazyčných zdrojů, mimo jiné z důvodu představení různých náhledů na tuto problematiku. A v tomto případě tak jde vlastně o přepis domácích zdrojů, což zásadně snižuje původnost a originalitu předkládané práce v českém prostředí.

- V tezích bylo předběžně navrženo více než 60 zdrojů (mimo internet), v práci se však tento objem zmenšil na 20 neperiodických a 3 periodické (viz dále), přitom není nikde vysvětleno, proč byla většina zamýšlených zdrojů vyřazena. Byly přitom vyřazeny nejen zdroje z Předběžného seznamu literatury, ale i některé uvedené v kapitole Metodologie práce – tam vyjmenovány „hlavní zdroje poznatků“ např. I. Hrančák: *Narysy istoriji Zakarpattja*; Užhorod 1995 též P. R. Magocsi: *Encyclopedia of Rusyn History and Culture*; Toronto 2002, .. E. Beneš: *Řeč o problému podkarpatoruském a jeho vztahu k ČSR*; ... A. Hora: *Přehled poměrů karpatoruských*; tyto zdroje přitom byly vypuštěny, aniž by bylo v Úvodu či jinde vysvětleno, proč k tomu došlo.

- V práci je sice uvedeno 20 neperiodických zdrojů, ovšem 3 z nich (Gabriel, Hadžega, Raušer) představují pouze kapitoly z jednoho společného sborníku (*Podkarpatská Rus : Sborník hospodářského, kulturního a politického poznání Podkarpatské Rusi*). A co především, převážná většina textu je vytvořena na základě informací autorů Ivana Popa a Petera Švorce, z uvedených zdrojů byla drtivá většina z nich použita jen jednou (HADŽEGA, V.; HARAŠIM, L.; GABRIEL, F.; KOLÁŘ, F.; KŘEN, J.; KOVÁČ, D.; PRAŽÁK, R.; RAUŠER, A.; ŽUPAN, J.; IRMANOVÁ, E. 2001; *Statistická příručka Republiky atd.*) či dvakrát (KOVTON, J.; KONTLER, L; ZAHRADNÍČEK, T.).

- Zdroj <<http://www.moderni-dejiny.cz/clanek-ctnact-bodu-prezidenta-wilsona-8-1-1918-123/>> - toto jsou stránky několika ostravských středoškolských učitelů, zde si tedy kladu otázku, proč student politologie a mezinárodních vztahů nevolil kvalitnější literaturu, když jde o přímou součást jeho studia a je mu dostupná vědecká literatura vyučujících v rámci katedry mezin. vztahů. Stejně tak všechny přílohy jsou převzaty z wikipedie, opět na místě otázka, zda autor neměl důvěryhodnější zdroj (s výjimkou portrétů na str. 67, u nich ale zase nechápu důvod vložení)

- V seznamu literatury uveden HATALÁK, Petr, v textu však Hatalak (viz 23-24) krátce, může dojít k různým formám přepisu, ale autor práce by se měl držet jedné podoby v celém textu.

- Zdroje v seznamu literatury – u Pop

a. není seřazeno chronologicky podle data vydání

POP, Ivan. *Dějiny Podkarpatské Rusi v datech*. První vydání. Praha : Libri, 2005. 534 s. ISBN 80-7277-237-6.

POP, Ivan. *Podkarpatská Rus : osobnosti její historie, vědy a kultury*. První vydání. Praha : Libri, 2008. 311 s. ISBN 978-80-7277-370-1.

POP, Ivan. *Stručná historie států. Podkarpatská Rus*. První vydání. Praha : Libri, 2005.

190 s. ISBN 80-7277-261-9.

b. U dvou publikací, které byly vydány ve stejném roce, není rozlišeno podle předepsané normy (viz např. stránky IPS. *Pokud je citováno více děl téhož autora/autorů vydaných v témže roce: [Dvořáková 2007a: 28], respektive [Dvořáková 2007b: 158-159] nebo jiným způsobem – pak je problém v textu, že autor vypisuje i v případě opakování celý název.*

c. Není dodržena jednotná úprava jednotlivých zdrojů- např. jednou je psáno „Vydání první“, příště „První vydání“, někdy není vydání uvedeno vůbec

KOVÁČ, Dušan. *Dějiny Slovenska*. Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 1998. 422 s. ISBN 80-7106-267-7.

KŘEN, Jan. *Dvě století střední Evropy*. Vydání první. Praha : Argo, 2005. 1109 s. ISBN 80-7203-612-2.

MASARYK GARRIGUE, Tomáš. *Světová revoluce : Za války a ve válce 1914 – 1918*. 1. vydání. Praha : Masarykův ústav AV ČR a Ústav T. G. Masaryka, o. p. s., 2005. 639 s. ISBN 80-86495-27-2, ISBN 80-86142-17-5.

POP, Ivan. *Dějiny Podkarpatské Rusi v datech*. První vydání. Praha : Libri, 2005. 534 s. ISBN 80-7277-237-6.

B) ZDROJE V TEXTU

často absentují zdroje i u velmi podrobných informací, které při vší úctě k autorovi těžko pocházejí z jeho paměti, byly tedy evidentně využity určité zdroje, ty ale nejsou uvedeny např. str. 10 – věta *Tak např. ve 30. letech 19. století napsal přední rusinsky narodni buditel Michail Lučkaj-Pop (1789-1843) latinsky šestisvazkove Dějiny karpatských Rusinů (Historia Carpatho-Ruthenorum)*. Při vší úctě je vysoce nepravděpodobné, že si student pamatuje takto podrobné informace z paměti, navíc se vyskytuje problém se jmény, kdy se uvádí jako jméno Michajlo nebo Myxajlo Lučkaj, takže o to víc by bylo dobré uvést přesný zdroj, odkud autor čerpal.

viz poznámky pod čarou str. 10 *Příchod maďarských kmenů do Karpatské kotliny se pojí s rokem 896, kdy pod vedením legendami opředeného gyuly (vojenského náčelníka) Arpáda překonaly Verecký průsmyk.... nebo Teprve po*

porážkách v bitvách na Lechu (955) a u Adrianopole (970) se kočovné maďarské kmeny definitivně usazují a vyměňují nomádský způsob života za usedlý a pohanské obyčejy za křesťanství.¹

pozn. pod čarou č. 20: Lajos Kossuth (1802-1894), ...premiér revoluční vlády (září 1848 – duben 1849), po detronizaci Habsburků a vyhlášení nezávislosti Uher (14. 4. 1849) zvolen prezidentem.

pozn. pod čarou č. 24: Alexander Bach (1813-1893), .. ministr spravedlnosti (1848-49) a posléze ministr vnitra (1849-59).

pozn. pod čarou č. 45: Petr Hatalak (1885-1949), rusínský politik rusofilského směru, původem z Haliče. Studoval ve Lvově a ve Vídni. 1910-14 působil v Rusku jako vládní agent pro osídlování Dálného východu. Po návratu domů byl 1914 zatčen za protirakouskou činnost. Vězněn v koncentračních táborech Talerhof a Terezín, odkud 1915 uprchl. Přes Švýcarsko a Francii se dostal do USA. Tam navázal kontakt s rusínskými emigrantskými spolky a zapojil se do odbojové činnosti. Propagoval spojení Karpatských Rusínů s carským Ruskem. Po bolševickém převratu v Rusku v listopadu 1917 a vypuknutí občanské války navázal kontakt s americkými Slováky a přeorientoval se na propagaci spojení s Československem. Účastnil se jednání mírové konference v Paříži. 1919 se usadil v Mukačevu. Pracoval v bankovníctví. Věnoval se ekonomické publicistice, sepsal paměti

A dále například nechápu způsob citování zdroje v poznámkách pod čarou – jednou je křestní jméno zdroje napsáno zkratkou, jindy je vypsáno celé, jednou celé velkým písmem, jednou ne, viz např. poznámky pod čarou č.:

1 - Švorc, P. (2007). *Zakletá zem. Podkarpatská Rus 1918-1946.*

3 - MAGOCSI, Paul Robert: *Rusíni a jejich vlast.*

4 - Pop, I. (2005). *Stručná historie států. Podkarpatská Rus.*

5 - HADŽEGA, Vasil: *Přehled církevních dějin na Podkarpatské Rusi.* In: Podkarpatská Rus : Sborník hospodářského

7 - PRAŽÁK, Richard: Česko-maďarské vztahy. In: KONTLER, László: *Dějiny Maďarska.* Nakladatelství Lidové noviny, Praha 2001, s. 432.

38 - PEJŠA, R. (2006). *Autonomie Podkarpatské Rusi jako politicko-právní problém v prvních letech existence.*

Nevidím žádný systém, myslela jsem, že autor asi rozděljuje sborníky a monografie, ale např. Magocsi je monografie a přesto je psáno velkým písmem a s celým vypsáním křestním jménem.

¹ Zde není uveden žádný zdroj, přitom je zde velká podobnost textu I. Popa (viz <http://www.rusin.sk/index.php?ID=5791&l=sk>): *Teprve v roce 955 maďarské družiny utrpěly těžkou porážku v bitvě na řece Lechu bitva u Adrianopole (970).... Maďarská společnost definitivně vyměňuje nomádský způsob života za usedlý, pohanské obyčejy za křesťanství.*